

Handläggare
Erik Levander
08-508 26 173**Till**
Trafiknämnden
2019-12-12

Rådet för funktionshinderfrågor om framkomligheten på stadens gator. Svar på skrivelse från Daniel Helldén m.fl. (MP), Bo Arkelsten m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Karin Ernlund (C), Mikael Valier (KD) och Malin Ericson (Fi)

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Gunilla Glantz
Förvaltningschef

Ulrika Falk
Tf. Avdelningschef

Sammanfattning

Trafikkontoret har mottagit en skrivelse från flertalet ledamöter i trafiknämnden om framkomligheten på stadens gator för personer med olika slags funktionsnedsättningar. Skrivelsen har initierats av rådet för funktionshinderfrågor. I skrivelsen framförs bland annat att rådet för funktionshinderfrågor efterlyser åtgärder för att motverka framkomlighetsproblem för personer med funktionsnedsättning skapade av byggnadsställningar, byggsäckar och uteserveringar med mera. Rådet anser att staden bör inrätta en personell resurs som ska kunna ingripa mot överträdelser av stadens egna ordningsregler kombinerat med möjligheter att utfärda någon form av bötesföreläggande.

Som svar på skrivelsen lämnar trafikkontoret en redogörelse för dess arbete med att förhindra framkomlighetsproblem för personer med olika slags funktionsnedsättning och ger exempel på tre pågående utredningar med bäring på förslaget från rådet för funktionshinderfrågor.

Bakgrund

Daniel Helldén m.fl. (MP), Bo Arkelsten m.fl. (M), Patrik Silverudd (L), Karin Ernlund (C), Mikael Valier (KD) och Malin Ericsson (FI) har lagt en skrivelse till trafikkontoret angående framkomligheten på stadens gator för personer med olika slags funktionsnedsättningar. Skrivelsen har initierats av rådet för funktionshinderfrågor och lämnades med anledning av att trafiknämnden träffade rådet den 15 november 2018. I skrivelsen framförs bland annat att rådet för funktionshinderfrågor efterlyser åtgärder för att motverka framkomlighetsproblem för personer med funktionsnedsättning skapade av byggnadsställningar, byggsäckar och uteserveringar med mera. Rådet anser att staden bör inrätta en personell resurs som ska kunna ingripa mot överträdelser av stadens egna ordningsregler kombinerat med möjligheter att utfärda någon form av bötesföreläggande.

Rådet för funktionshinderfrågor föreslår också att trafikkontoret ska redovisa problematiken med framkomligheten för fotgängare och cyklister i relation till olovligt nyttjande av offentlig plats samt redovisa de pågående aktiviteter som är kopplade till ovan.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom trafikkontoret.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret verkar dagligen för en framkomlig stad. Stadens offentliga rum – gator, torg och andra allmänna platser – utgör tillsammans en av Stockholms största och viktigaste tillgångar. Att upprätthålla god framkomlighet i en växande stad är en komplex uppgift och trafikkontoret är medvetet om svårigheterna personer med olika slags funktionsnedsättning idag möter i stadsmiljön på grund av byggsäckar, byggställningar och uteserveringar med mera.

Tillfälliga avstängningar och omledningar av trafiken är en förutsättning för att underhålla stadens infrastruktur men det är kontorets ambition att de utformas på ett sätt som inte besvärar omgivningen.

Trafikkontoret ställer krav på framkomlighet och tillgänglighet för oskyddade trafikanter för alla vägarbeten. Alla som utför vägarbeten och avstängningar på stadens mark ska genomgå utbildning i bland annat Teknisk handbok. Där ställs generella krav på att vägarbeten utformas med hänsyn till personer med olika slags funktionsnedsättning. Det finns också mer specifika krav på tillfälliga övergångsställen, materialval och bredder på gångfällor och körfält med mera. Trafikkontoret kräver också att nivåskillnader ska utfasas så att de blir tillgängliga för personer vars rörlighet är begränsad. Därutöver ställs i särskilda fall renhållning och vinterväghållning under byggaktörens ansvar, exempelvis om arbetena omöjliggör renhållning med den ordinarie maskinparken.

Trafikanordningsplaner

Alla markarbeten i offentlig mark i Stockholms stad kräver tillstånd och att utföraren genomgått utbildning. Själva avstängningens utseende och genomförande regleras i en trafikanordningsplan som granskas av trafikkontoret innan godkännande. Trots detta är kontoret medvetet om att avstängningarna kan ha brister och genomför därför inspektioner systematiskt och spontant för att kontrollera planernas duglighet och att entreprenaderna genomförs i enlighet med de tillstånd som trafikkontoret utfärdat. Trafikkontoret inspekterar och kontrollerar även arbeten som reaktion på synpunkter som inkommer från allmänheten. Vid brister kräver kontoret rättning eller kompletteringar och utdelar vite när så är tillämpligt. I särskilda fall återkallar trafikkontoret trafikanordningsplanen.

Som ett led i att förbättra uppföljningen har trafikkontoret under 2019 projektanställt fyra stycken kontrollanter. Det övergripande projekt målet är bland annat att kontrollanterna ska synliggöra trafikkontoret och fungera som ett ansikte utåt gentemot stadens invånare, entreprenörer, övriga näringslivet och stadens besökare. Framkomligheten för stadens trafikanter ska alltid prioriteras och är en av projektets viktigaste uppgifter. Detta gör kontrollanterna bland annat genom att på plats kontrollera att villkoren i trafikanordningsplanerna följs. Trafikkontoret har beslutat att fortsätta med detta projekt även 2020.

Byggsäckar

Trafiknämnden har i budget för 2020 fått i uppdrag att ta initiativ till att hitta en lösning för att hanteringen av byggsäckar sker i enlighet med regelverket och att ansvarig kan identifieras. Den som inhandlar en byggsäck och planerar att placera och fylla denna på offentlig plats måste ansöka om polistillstånd.

Handläggningstiden för ett polistillstånd är cirka två veckor. Kontoret kan konstatera att merparten av de byggsäckar som återfinns i stadsmiljön är felaktigt uppställda och saknar polistillstånd. Detta resulterar i att framkomligheten på gångbanor försämras. För att komma tillrätta med problemet utreder trafikkontoret möjligheten att via den så kallade gatu- och renhållningslagen¹ införa en ny kommunal föreskrift. Den nya föreskriften skulle innebära att fastighetsägare åläggs ansvar för byggsäckar som står på gång- och cykelbanor inom detaljplanlagt område. En sådan föreskrift skulle ge kommunen rätt att föreskriva och dela ut viten kopplat till föreskriften.

Förändrad lagstiftning

Kontoret har också ett uppdrag från trafiknämnden att utreda behovet, möjligheterna och effekterna av en förändrad lagstiftning för upplåtelse av offentlig plats. Idag är det polismyndigheten som meddelar tillstånd att ianspråka offentlig plats efter att kommunen har hörts. Det är också polismyndigheten som har de största möjligheterna att ingripa vid olovligt ianspråktagande av offentlig plats. Trafikkontorets uppfattning är att tillståndsprocessen och uppföljningen av ovan i relation till ordningslagen inte fungerar på ett tillfredsställande sätt. Både polismyndigheten och Sveriges kommuner och landsting har ställt sig positiva till att utreda om en ändring av ordningslagen i relation till markupplåtelser är lämpligt.

Trafikkontorets förslag

Trafiknämnden godkänner kontorets tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Slut

Bilagor

1. Skrivelse om framkomligheten på stadens gator